

STANDARD OCUPAȚIONAL

Ocupația: Specialist poligraf

Domeniul: Administrație și servicii publice

Cod COR: 244503

București 2005

Inițiator de proiect : "SC POLIGRAF CENTER SRL", laborator privat de detecție a comportamentului simulat

Coordonator proiect: Adrian Coman, jurist, specialist poligraf, Președintele Asociației Române Poligraf, membru afiliat internațional la American Polygraph Association, Director General Poligraf Center, București

Echipa de redactare a standardului ocupațional:

- Andreea Popescu, psiholog, specialist poligraf, Poligraf Center, București
- Sorin Savu, jurist, specialist poligraf, Poligraf Center, București
- Ani Maria Gherghel, psiholog, specialist poligraf, laboratorul de examinări psihofiziologice din cadrul Poliției Iași
- Ștefan Chiru, specialist poligraf, laboratorul de examinări psihofiziologice din cadrul Poliției Prahova

Echipa de validare / Referenți de specialitate:

- Pavel Abraham, profesor universitar doctor, chestor șef de poliție, președinte de onoare al senatului Asociației Române Poligraf, președintele Agenției Naționale Antidrog, secretar de stat în Ministerul Administrației și Internelor
- Vasile Bercheșan, profesor universitar, doctor în drept, comisar șef, șeful Catedrei de criminalistică – Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”
- Gavril Iosif Chuizbaian, doctor în drept, Președinte al Uniunii Juriștilor din România
- Florian Gheorghe, lector universitar, doctor în psihologie, Institutul Național de Criminologie, Ministerul Justiției
- Florin Ionescu, jurist, comisar șef, Președintele Corpului Național al Polițiștilor, Ministerul Administrației și Internelor
- Simon Dănilă, inginer, membru fondator al Asociației Detectivilor din România, secretar general al Asociației Române Poligraf, specialist în tehnică de calcul
- Ioan Buș, conf. universitar, doctor în psihologie, specialist poligraf, SC Psiho B Consult SRL, Cluj, vicepreședinte al Asociației Române Poligraf, membru afiliat internațional la American Polygraph Association
- Ciprian Negru, psiholog, specialist poligraf, laboratorul de examinări psihofiziologice din cadrul Inspectoratului de Poliție al județului Cluj, Ministerul Administrației și Internelor.
- Radu Baboianu, psiholog, specialist poligraf, șeful laboratorului poligraf din cadrul Serviciului Român de Informații

UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ

Domeniu de competență	Nr. crt.	Titlul unității
FUNDAMENTALE	1	Comunicarea interactivă
	2	Munca în echipă
	3	Dezvoltarea profesională
GENERALE PE DOMENIUL DE	4	Respectarea NPM și PSI
	5	Planificarea activității proprii
SPECIFICE OCUPAȚIEI	6	Investigarea preliminară a cauzei cercetate
	7	Proiectarea procesului de examinare poligraf
	8	Pregătirea procesului de examinare poligraf
	9	Efectuarea examinării pre-test a subiecților
	10	Examinarea subiecților cu ajutorul tehnicii poligraf
	11	Interpretarea diagramelor obținute cu ajutorul tehnicii poligraf
	12	Realizarea interviului investigativ post-test
	13	Efectuarea expertizei asupra cauzei cercetate
	14	Asistarea solicitantului privind cauza cercetată

Descrierea ocupatiei

Specialistul poligraf efectuează examinări psihofiziologice cu ajutorul tehnicii poligraf (“detectorul de minciuni”), în scopul detecției comportamentului uman simulat, al stabilirii și evaluării veridicității unor fapte, evenimente, al determinării adevărului în orice situație în care este pusă la îndoială sinceritatea unei persoane.

Specialistul poligraf realizează:

- investigarea prealabilă a cauzei supusă cercetării
- discuția pretest din cadrul examinării
- examinarea propriu-zisă a subiectului cu ajutorul tehnicii poligraf
- interpretarea diagramelor obținute în urma administrării testelor
- interviul investigativ post test
- raportul de expertiză
- informarea solicitantului asupra rezultatului examinării.

El acordă asistență de specialitate beneficiarului cu privire la cauza cercetată și la interpretarea rezultatului examinării, pentru eficientizarea activității acestuia și aplicarea de soluții avantajoase.

El se preocupă, de asemenea, de propria dezvoltare profesională. Este direct interesat de realizarea schimburilor de experiență cu alți profesioniști în domeniu și de elaborarea unor studii teoretice și practice privind comportamentul simulat. Se asigură în permanență de promovarea tehnicii poligraf la nivel național și internațional.

Examinarea psihofiziologică cu ajutorul tehnicii poligraf asigură:

- eliminarea din cercul de bănuiri a persoanelor sincere care sunt suspectate ca urmare a unor conjuncturi nefavorabile acestora;
- identificarea persoanelor nesincere în orice situație și stabilirea veridicității unor afirmații;
- prevenirea erorilor judiciare;
- depistarea caracterului calomnios al unor denunțuri sau afirmații;
- depistarea persoanelor care prin declarații mincinoase caută să obțină avantaje materiale;
- depistarea mânuitorilor de valori care în decursul activității lor și-au însușit în mod fraudulos bunuri sau valori de la locul de muncă;
- examinarea candidaților pentru a fi numiți în funcții de răspundere, de conducere sau a persoanelor recrutate la angajare pentru verificarea corectitudinii trecutului profesional (recrutare și selecție de resurse umane);
- prevenirea sustragerilor din societăți comerciale prin examinări periodice ale angajaților și verificarea loialității salariaților față de angajatori (evaluare de resurse umane); etc

Specialistul poligraf poate profesa în cadrul oricăror instituții publice, institutii de ordine și siguranță națională, instituții guvernamentale, institutii ale administratiei de stat, instituții de înfăptuire a justiției sau în cadrul unor instituții private (bănci, societăți de asigurări, societăți comerciale și laboratoare independente specializate în detecția psihofiziologică a comportamentului simulat, etc.)

Specialistul poligraf colaborează cu diverse *instituții ale statului*: instanțe de judecată, poliție etc; *instituții private*: bănci, societăți de asigurări, magazine de desfacere marfă, societăți de pază, firme producătoare și distribuitoare de bunuri și servicii, companii de consultanță resurse umane, baruri, restaurante, etc. (în cadrul acestora relația de muncă stabilindu-se la nivelul managerilor generali, managerilor de departamente și, în mod special, al departamentelor de resurse umane); *persoane fizice* implicate în diferite conflicte familiale. Altfel spus, **specialistul poligraf** colaborează în ceea ce privește expertiza numai cu solicitantul examinărilor (conform principiului confidențialității), iar în

cea ce privește consultanța, realizarea sistemului de pregătire profesională și informarea populației prin mass media, colaborează cu orice persoană sau instituție interesate de acest domeniu.

Specialistul poligraf este o persoană cu nivel de cultură și inteligență peste medie, ce dovedește integritate morală, obiectivitate, echilibru emoțional, autocontrol, capacitate de persuasiune, abilitatea de a stabili și a îndeplini obiective pe termen scurt și lung. Are potențial empatic bine dezvoltat și o mare capacitate de a se transpune în diferite roluri. Dispune de abilități adaptative foarte dezvoltate și rezistență crescută la frustrare, la situații stresante. Persoană voluntară, cu motivație profesională intrinsecă, are capacitatea de a-și asuma cu fermitate deciziile luate. Fără antecedente penale, de o moralitate neîndoielnică, este o persoană împotriva căreia nu au fost emise niciodată acuzații, reclamații, plângeri și căreia nu i-au fost puse sub semnul întrebării credibilitatea și reputația. Specialistul poligraf reprezintă autoritatea profesională și morală în relațiile cu clienții sau cu subiecții.

Atât în țara noastră, cât și pe plan internațional, tehnica poligraf, prin caracteristicile pe care le are și prin condițiile pe care le îndeplinește, este recunoscută ca mijloc de investigație științifică a comportamentului uman în scopul stabilirii adevărului. Este singura metodă care investighează informația stocată la nivelul creierului (al conștiinței), prin analiza reacțiilor psihofiziologice de pe diagrama poligraf, neexistând alte variabile intermediare care să vicieze rezultatele examinărilor. Ar putea fi apreciată ca mijloc de probă tocmai pentru că poartă o urmă a faptei săvârșite de autor. Astfel expertiza, care reprezintă materializarea rezultatelor obținute prin tehnica poligraf, poate demonstra dacă o persoană este implicată sau nu în comiterea unei fapte, stabilindu-se existența sau lipsa urmelor acelei fapte stocate în memoria individului. Prin aceasta, tehnica poligraf contribuie la identificarea persoanei care a comis o faptă, la inocentarea persoanelor care nu sunt implicate în acea faptă și la cunoașterea împrejurărilor care ar putea duce la soluționarea cauzei.

Pentru realizarea examinărilor psihofiziologice se utilizează aparatură omologată, licențiată de instituții de specialitate: poligraf computerizat sau poligraf electromecanic. De asemenea, se folosesc teste și tehnici de scorare manuală și automată, aprobate și validate.

UNITATEA 1 COMUNICAREA INTERACTIVĂ

Descriere

Unitatea descrie competența necesară comunicării eficiente cu diverse persoane aflate în contact în timpul desfășurării activității profesionale.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Transmite și primește informații	1.1. Transmiterea și primirea de informații se realizează prin utilizarea unor metode specifice corelate cu tipul comunicării. 1.2. Schimbul de informații se realizează într-un limbaj adaptat nivelului interlocutorului, la obiect, clar, corect și concis. 1.3. Comunicarea se realizează într-o manieră politicoasă, directă, cu evitarea conflictelor și asigurarea cadrului adecvat de exprimare a opiniilor. 1.4. Informațiile sunt selectate cu atenție și verificate cu responsabilitate. 1.5. Schimbul de informații este realizat cu operativitate, prin utilizarea mijloacelor de comunicare adecvate.
2. Participă la discuții pe teme profesionale	2.1. Discuțiile purtate au în vedere atingerea obiectivelor propuse. 2.2. Discuțiile sunt purtate cu calm și echilibru, respectându-se punctul de vedere al interlocutorului. 2.3. Punctele de vedere proprii sunt comunicate deschis, pentru clarificarea problemelor apărute. 2.4. Opiniile sunt susținute cu argumente clare, prin intervenții prompte, logice, cu referire directă la subiectul abordat. 2.5. Interlocutorii sunt tratați cu înțelegere și atenție. 2.6. Eventualele divergențe sunt rezolvate cu tact, într-o manieră constructivă.

Gama de variabile

Metode de comunicare: în scris și verbal

Tipul comunicării: comunicare formală, informală

Mijloace de comunicare: telefon, fax, e-mail, corespondență etc.

Obiectivele comunicării: culegere de informații de la solicitantul examinării poligraf sau de la alte persoane îndreptățite, transmitere de informații către solicitant sau către persoanele examinate cu privire la tehnica poligraf, preluare de informații de la subiecții examinați, transmitere rapoarte de expertiză, transmiterea rezultatelor examinării, acordare asistență de specialitate, etc

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- mijloace de comunicare
- tehnici de interogare
- tehnici de ascultare
- tehnici de investigare
- terminologia de specialitate.

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de exprimare concisă, clară și la obiect a punctelor de vedere
- gradul de obiectivitate în comunicarea problematicii
- capacitatea de utilizare a unui limbaj adecvat situației și interlocutorilor;
- capacitatea de alegere a mijloacelor de comunicare cele mai adecvate scopului comunicării.
- capacitatea de rezolvare a conflictelor.

UNITATEA 2

MUNCA ÎN ECHIPĂ

Descriere

Unitatea descrie competența privind colaborarea eficientă în cadrul echipei de lucru pentru desfășurarea activităților la locul de muncă.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Identifică rolurile specifice în cadrul echipei	1.1. Identificarea rolurilor în cadrul echipei se efectuează pe baza informațiilor specifice disponibile despre activitate. 1.2. Rolurile în cadrul echipei sunt identificate în funcție de obiectivul propus. 1.3. Rolurile în cadrul echipei sunt identificate în funcție de experiența și aptitudinile membrilor acesteia.
2. Desfășoară munca în echipă	2.1. Sarcinile repartizate sunt îndeplinite operativ și cu profesionalism, în concordanță cu obiectivul propus. 2.2. Obiectivele activității se realizează printr-o colaborare permanentă între membrii echipei. 2.3. Sarcinile în cadrul echipei sunt rezolvate cu evitarea oricăror conflicte. 2.4. Sprijinul specializat este acordat/solicitat la cerere.

Gama de variabile

Membrii echipei: specialist poligraf - coordonator al laboratorului poligraf, specialiști poligraf, specialiști IT, secretar.

Obiective: detecția comportamentului simulat sau nesimulat al subiecților, stabilirea și evaluarea veridicității unor fapte, evenimente, determinarea adevărului în orice situație în care este pusă la îndoială sinceritatea unei persoane, rezolvarea eficientă a problemelor solicitantului etc

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- componența echipei
- rolurile membrilor echipei
- obiectivul echipei
- raporturile ierarhice și funcționale de la locul de muncă

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de identificare a rolurilor și atribuțiilor specifice în cadrul echipei
- capacitatea de respectare a raporturilor ierarhice și funcționale
- capacitatea de colaborare cu ceilalți membri ai echipei în timpul realizării sarcinilor la locul de muncă
- flexibilitatea în depășirea situațiilor conflictuale
- adaptabilitatea la situații neprevăzute

UNITATEA 3 DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Descriere:

Unitatea descrie competența necesară pentru identificarea nevoilor personale de instruire și dezvoltarea profesională în vederea realizării în condiții optime și cu responsabilitate a activităților specifice.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Identifică necesitățile proprii de instruire	1.1. Necesarul de instruire este identificat cu realism în funcție de nivelul de pregătire propriu. 1.2. Necesarul de instruire se stabilește pe baza autoevaluării obiective. 1.3. Nevoile de instruire sunt stabilite în funcție de cerințele și noutățile din domeniu.
2. Stabilește metodele de instruire	2.1. Metodele de instruire sunt stabilite în funcție de nevoile de instruire. 2.2. Metodele de instruire sunt stabilite în funcție de posibilitățile existente. 2.3. Metodele de instruire sunt alese cu realism, în vederea asigurării unei eficiențe maxime a pregătirii.
3. Realizează autoinstruirea	3.1. Autoinstruirea se desfășoară continuu, în corelație cu necesitățile identificate prin autoevaluare. 3.2. Autoinstruirea se realizează cu responsabilitate, în funcție de obiectivele urmărite.
4. Participă la pregătire/instruire	4.1. Participarea la pregătire se face cu responsabilitate pentru însușirea optimă a cunoștințelor necesare. 4.2. Participarea la cursuri se face în mod activ, asigurându-se asimilarea cunoștințelor la nivelul propus. 4.3. Instruirea se realizează ori de câte ori este nevoie, în corelație cu noutățile relevante pentru activitatea desfășurată.

Gama de variabile

Metode de instruire: autoinstruire, schimburi de experiență cu alți specialiști, studierea documentațiilor de specialitate, participare la cursuri specializate, navigare pe Internet, participare la conferințe, simpozioane de profil etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- metode de documentare
- utilizarea calculatorului
- navigarea pe Internet
- tipuri de surse de informare autorizate și modul de accesare a acestora.

La evaluare se va urmări:

- capacitatea de autoevaluare obiectivă pentru identificarea necesităților proprii de instruire
- disponibilitatea de a participa la cursuri de perfecționare;
- interesul manifestat pentru autoperfecționarea continuă;
- capacitatea de asimilare și de memorare cât mai completă a noilor cunoștințe din domeniu
- ușurința de operare cu termenii de specialitate

UNITATEA 4

RESPECTAREA NPM ȘI NPSI

Descriere:

Unitatea descrie competența necesară pentru desfășurarea activității în condiții de siguranță din punct de vedere al normelor de protecție a muncii și de PSI.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Aplică normele de protecție a muncii	1.1.Normele de protecție a muncii sunt însușite și aplicate în conformitate cu specificul locului de muncă. 1.2.Situațiile de risc sunt identificate și raportate cu promptitudine conform reglementărilor de la locul de muncă. 1.3.Normele de protecție a muncii sunt aplicate în corelație cu tipurile de accidente ce pot surveni. 1.4.Prevederile legislative în domeniul protecției muncii și reglementările specifice locului de muncă sunt însușite prin participarea la instructajele periodice.
2. Aplică normele de PSI	2.1.Normele PSI sunt însușite și aplicate conform specificului fiecărui loc de muncă. 2.2.Aparatura electrică este utilizată în conformitate cu instrucțiunile producătorului și cu reglementările legale în vigoare. 2.3.Pericolul de incendiu este identificat și raportat cu promptitudine persoanelor cu răspundere în domeniu. 2.4.Prevederile legislative în domeniul PSI sunt însușite prin participarea la instructajele periodice.
3.Aplică procedurile de urgență și evacuare	3.1.Comunicarea în situații de urgență se realizează cu calm, claritate și stăpânire de sine pentru evitarea panicii. 3.2.Evacuarea se efectuează în conformitate cu planurile afișate la loc vizibil. 3.3. Intervenția în situații de urgență este adaptată tipului de accident produs.

Gama de variabile

Situații de risc: scurtcircuite, defecțiuni la cabluri și prize, defecțiuni ale echipamentelor utilizate, lipsa de împământare a prizelor etc.

Tipuri de accidente: electrocutări, accidente mecanice.

Aparatura utilizată: poligraf computerizat, poligraf electromecanic etc.

Echipamentul de stingere a incendiilor: hidranți, extincatoare, lopeți, nisip, găleți, furtunuri etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- normele de protecție a muncii, de prevenire și stingere a incendiilor, specifice activităților
- amplasarea și modul de utilizare a echipamentelor de stingere a incendiilor
- tipuri de echipamente pentru stingerea incendiilor
- tipuri de accidente posibile
- proceduri de evacuare în caz de incendiu

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de aplicare corectă a reglementărilor specifice locului de muncă și a reglementărilor generale privind protecția muncii
- capacitatea de aplicare corectă a NPSI
- corectitudinea și promptitudinea cu care se acționează în caz de accident
- capacitatea de decizie și de reacție în situații neprevăzute
- calmul și stăpânirea de sine în situații critice

UNITATEA 5

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚII PROPRII

Descriere:

Unitatea descrie competența necesară pentru stabilirea caracteristicilor esențiale ale contextului muncii în vederea planificării eficiente a activităților de desfășurat.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Stabilește prioritățile zilnice	1.1.Prioritățile sunt stabilite cu discernământ, în funcție de specificul activității. 1.2.Prioritățile zilnice sunt stabilite cu responsabilitate pentru asigurarea fluenței în activitate și evitarea disfuncționalităților.
2. Planifică etapele activităților	2.1.Etapele de realizare a activităților sunt stabilite corect și realist, în funcție de complexitatea cauzei de cercetat. 2.2.Etapele activității sunt stabilite cu atenție, în vederea încadrării în termenele de finalizare a lucrărilor. 2.3.Programul întocmit este flexibil, asigurând posibilitatea operării de modificări și adaptări la situații neprevăzute. 2.4. Programul de activități este întocmit cu atenție ținând cont de etapele stabilite astfel încât să se asigure corelarea între termenele intermediare.
3. Revizuieste planul de activități	3.1.Activitățile nerealizate sunt replanificate prompt pentru încadrarea în termenele prestabilite. 3.2.Durata activităților este restabilă în funcție de timpul disponibil și de priorități. 3.3.Activitățile replanificate sunt corelate permanent cu cele aflate în derulare pentru asigurarea cursivității programului de realizat.

Gama de variabile

Priorități: ierarhizarea cauzelor de cercetat în funcție de importanță, complexitate, de valorile materiale sau morale lezate (ex: prioritatea unui eveniment punctual cu impact major asupra instituției sau asupra altor persoane, prioritatea infracțiunilor contra vieții sau a integrității corporale, față de prejudiciile materiale sau morale aduse unei persoane juridice sau persoane fizice), stabilirea ordinii examinărilor în cadrul unei cauze punctuale, în funcție de interesul manifestat de către solicitant pentru diminuarea prejudiciilor sau pentru repunerea în drepturi a persoanelor sau valorilor lezate, stabilirea strategiei specifice de lucru pentru fiecare tip de cauză în parte, etc.

Situații neprevăzute: refuzul subiectului de a participa la examinare, apariția la examinare a unui alt subiect decât cel pentru care specialistul s-a pregătit, ivirea unor probleme de software, apariția unor defecțiuni tehnice la aparatura utilizată, schimbarea poziției subiectului examinat față de depozițiile date anterior și plasarea lui într-un alt context decât cel inițial, depistarea unor cauze care fac subiectul incompatibil cu examinarea (minor, gravidă, bolnav psihic, alcoolic cronic, drogat, etc.), depistarea unor manopere intenționate de eludare a testului etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- prioritățile în activitatea desfășurată
- noțiuni de planificare și organizare;
- tipuri de disfuncționalități posibile și de situații neprevăzute

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de identificare a priorităților în activitate
- capacitatea de planificare a etapelor activității zilnice
- capacitatea de analizare a activităților de îndeplinit
- capacitatea de evaluare a complexității activităților de îndeplinit
- capacitatea de respectare a programului de activități și a termenelor stabilite
- capacitatea de adaptare a programului la situații neprevăzute fără afectarea termenului final.

UNITATEA 6
INVESTIGAREA PRELIMINARĂ A CAUZEI CERCETATE

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf pentru abordarea inițială a cauzei ce urmează a fi cercetată și structurarea tuturor informațiilor necesare în vederea adoptării deciziei privind oportunitatea examinării.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Culege informații privind cauza	1.1. Informațiile sunt culese cu obiectivitate prin intermediul unor metode specifice. 1.2. Informațiile culese se referă la toate aspectele relevante pentru problematica cercetată. 1.3. Informațiile sunt culese prin studierea tuturor materialelor disponibile. 1.4. Informațiile sunt culese cu discernământ, prin accesarea tuturor surselor disponibile. 1.5. Informațiile culese sunt pertinente, suficiente și esențiale pentru problematica cercetată.
2. Stabilește schema generală a cauzei de cercetat	2.1. Schema generală este stabilită prin analiza atentă a informațiilor culese de specialist sau puse la dispoziție de solicitant. 2.2. Schema generală este stabilită prin menținerea unei atitudini de imparțialitate din partea specialistului. 2.3. Schema generală este stabilită prin aplicarea principiului prezumției de nevinovăție asupra persoanelor bănuite. 2.4. Schema generală este stabilită prin identificarea nevoilor beneficiarului.
3. Schițează portretul psihologic al autorului faptei	3.1. Portretul psihologic este schițat cu intuiție și flexibilitate prin analizarea tuturor datelor disponibile asupra cauzei. 3.2. Portretul psihologic este schițat după structurarea atentă a informațiilor culese. 3.3. Portretul psihologic este cât mai fidel realității și surprinde esențialul despre posibilul autor al faptei.
4. Decide asupra oportunității examinării	4.1. Decizia de examinare este luată în conformitate cu prevederile metodologiei poligraf. 4.2. Decizia este adoptată cu obiectivitate, după analizarea tuturor aspectelor care țin de posibilitatea examinării persoanelor bănuite. 4.3. Decizia de examinare este luată cu discernământ, analizându-se toate aspectele privind posibilitatea investigării cauzei. 4.4. Decizia privind oportunitatea examinării este luată respectându-se principiul neutralității.

Gama de variabile

Cauza ce urmează a fi cercetată: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea

corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților, etc.

Metode specifice de culegere a informațiilor: studierea dosarului, discuții preliminare cu solicitantul etc.

Aspecte relevante pentru problematica de cercetat: elementele care demonstrează că fapta s-a comis, aspectele negative care infirmă comiterea faptei sau quantumul prejudiciului, circumstanțele faptei, locația, persoanele bănuite de a fi implicate direct/indirect în săvârșirea faptei, persoanele care au avut acces în zona comiterii faptei sau care aveau motivație să comită fapta, motivele pentru care anumite persoane sunt bănuite, variantele (ipotezele) de lucru, valorile morale sau materiale lezate prin comiterea faptei, valoarea concretă a prejudiciului creat etc.

Materiale disponibile: expertizele, rapoartele de constatare tehnico-științifică, mărturiile, rechizitoriile, probele materiale care demonstrează activități concrete în legătură cu comiterea faptei (acte contabile, depoziții, schițe, documente, urme materiale, reacții atitudinale); declarații scrise, relatarea verbală a unor fapte concrete, casete video, audio, diagrame și rapoarte de expertiză ale unor examinări anterioare puse la dispoziție de către solicitant, întrebările problematice redactate și prezentate de către solicitant; alte probe aflate în dosarul pus la dispoziție de către instanță sau altă autoritate juridică etc.

Surse disponibile: persoane implicate în investigarea preliminară, alte persoane juridice sau fizice care pot furniza informații relevante despre cauza în curs de cercetare.

Solicitant: persoane fizice, persoane juridice, instanțe de judecată, alte autorități etc.

Prevederile metodologiei poligraf: subiecții sunt apti pentru testare, problematica face obiectul testării, examinarea solicitată are caracter licit etc.

Posibilitatea examinării: nu pot fi supuși examinării minorii, femeile însărcinate, persoanele cu afecțiuni psihice sau aflate sub tratament medicamentos cu psihotrope, persoanele cronic alcoolice, persoanele maltratate fizic sau aflate sub stare de șoc sau oboseală accentuată.

Posibilitatea investigării cauzei: cauza nu face obiectul examinării dacă are caracter ilicit sau dacă există potențiale elemente tendențioase sau subiective în solicitarea de examinare făcută de beneficiar (ex: client care vrea să se folosească în scop distructiv de rezultatele obținute la poligraf sau chiar vrea să "comande" anumite rezultate) etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- psihologie judiciară
- victimologie
- tipologia infractorului
- metode de culegere a informațiilor
- tehnici de comunicare
- fiziologie
- metodologie poligraf

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de a sesiza esențialul, de a urmări firul logic al cauzei și de a elimina aspectele neesențiale
- capacitatea de a analiza pertinent cauza cercetată și a sintetiza observațiile
- capacitatea de focalizare pe problematica relevantă a cauzei
- capacitatea de comunicare eficientă cu solicitantul și de selectare a informațiilor relevante
- capacitatea de a sesiza cu promptitudine și de a stabili rapid dacă speța prezentată de client face într-adevăr obiectul unor examinări sau există altă modalitate de soluționare
- realismul, obiectivitatea și discernământul în adoptarea deciziei privind oportunitatea examinării

UNITATEA 7

PROIECTAREA PROCESULUI DE EXAMINARE POLIGRAF

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf pentru proiectarea pașilor procesului de examinare poligraf

Elemente de competență	Criterii de realizare
1.Stabilește strategia de abordare a subiectului	1.1.Strategia de abordare este stabilită prin coroborarea tuturor datelor culese. 1.2.Strategia de abordare este stabilită în funcție de schițarea portretului psihologic al autorului faptei. 1.3.Strategia de abordare a subiectului este adaptată specificului situației, minuțios structurată și direcționează întreg procesul de examinare
2.Stabilește tipurile de teste standard de administrat	2.1.Tipurile de teste sunt stabilite în funcție de natura și complexitatea cauzei de cercetat. 2.2.Tipurile de teste sunt relevante pentru problematica investigată. 2.3.În stabilirea tipurilor de teste se ține seama de acoperirea problematicii relevante a cauzei.
3.Construiește întrebările în cadrul testelor standard	3.1.Întrebările sunt construite în funcție de tipul de test ales. 3.2.Întrebările sunt construite în funcție de caracteristicile persoanei care urmează să fie examinată. 3.3.Tipul întrebărilor și conținutul acestora sunt stabilite în funcție de cauza de cercetat. 3.4.Întrebările specifice sunt construite pe baza testelor standardizate, prin adaptarea conținutului acestora la situația concretă de cercetat. 3.5.Întrebările construite sunt pertinente și relevante pentru cauza de cercetat. 3.6.Întrebările sunt construite folosind un limbaj clar, corect și accesibil, adaptat subiectului de examinat.
4.Adaptează testele standard la specificul situației	4.1.Testele sunt adaptate cu prevederea unui număr suficient de variante pentru aplicare suplimentară în funcție de posibila evoluție a examinării. 4.2.Testele sunt adaptate plecând de la un format standardizat și validat. 4.3.Testele sunt adaptate ținând cont de principiile metodologiei poligraf.

Gama de variabile

Date culese: acțiunile pe care autorul le-a desfășurat cu ocazia comiterii faptei, informațiile care ar fi putut rămâne stocate în memoria autorului implicat în fapta cercetată, etc.

Portret psihologic: profilul posibil al personalității autorului schițat prin analiza și structurarea tuturor informațiilor despre cauza cercetată.

Tipuri de teste standard: testul clasic, testul cartonașelor, testul întrebărilor combinate, testul răspunsului mut, testul "da", testul complexului de vinovăție, testul vârfului de tensiune, testul "nu", etc.

Tipuri de teste în funcție de natura cauzei: teste pentru săvârșirea unei infracțiuni, pentru crearea de prejudicii, pentru obținerea de avize, pentru scurgere de informații confidențiale, pentru ocuparea unui post sau a unei funcții, pentru angajare, pentru loialitate față de angajator, pentru verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, pentru verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, teste periodice de prevenție, teste de inocentare solicitate chiar de subiecți, etc

Tipuri de teste în funcție de complexitatea cauzei: teste cu o singură problematică, teste cu mai multe problematice legate de aceeași cauză, teste cu mai multe problematice legate de cauze diferite, teste suplimentare (ex: teste investigative specifice, pentru elucidarea unor reacții fiziologice nefirești, teste pentru identificarea locului în care sunt ascunse victime ale infracțiunii de omor, teste de verificare a gradului de implicare în comiterea faptei, teste pentru stabilirea cuantumului prejudiciului, teste pentru identificarea unor victime ale infracțiunilor, teste pentru identificarea obiectelor sustrate, teste pentru identificarea locului unde sunt ascunse obiectele corp delict, teste pentru stabilirea altor persoane care au participat la săvârșirea faptei etc.)

Caracteristicile persoanei care urmează să fie evaluată: vârstă, sex, nivel de instruire-educație, tip de personalitate, nivel de înțelegere, experiență profesională, etc.

Tipul întrebărilor: neutre, de control (exclusive, nonexclusive), simptomatice, relevante de sacrificiu, relevante, de control intern (teama, speranța de eroare), etc.

Conținutul întrebărilor: cuvinte uzuale, limbaj fără echivoc, evitarea abordării a două sau mai multe problematice în cadrul aceleiași întrebări etc

Cauza de cercetat: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților, etc

Posibila evoluție a examinării: tentative de eludare a testului din partea subiectului, stare psihofiziologică precară a subiectului, nerespectarea recomandărilor făcute de examinator, etc

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- tipurile de teste și de întrebări standardizate, validate, care trebuie adaptate specificului situației
- natura cauzei
- psihologie judiciară
- victimologie, tipologia infractorului
- tipurile de întrebări relevante pentru fiecare tip de cauză în parte
- fiziologie

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de a elabora strategia de abordare a subiectului în raport de toate informațiile culese
- capacitatea de a face rapid conexiuni în schițarea portretului psihologic al autorului
- abilitatea de a identifica cel mai potrivit tip de test pentru o anumită situație
- capacitatea de a stabili întrebările de aplicat în corelație cu cauza de cercetat
- flexibilitatea și inventivitatea în adaptarea testelor standard la situația cu care se confruntă, respectând metodologia poligraf
- capacitatea de a construi întrebări pertinente și relevante în raport cu cauza de investigat
- capacitatea de a utiliza un limbaj accesibil, adaptat subiectului
- creativitatea în construirea întrebărilor

UNITATEA 8

PREGĂTIREA PROCESULUI DE EXAMINARE POLIGRAF

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf în vederea asigurării condițiilor necesare pentru derularea optimă a procesului de examinare poligraf.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Verifică îndeplinirea condițiilor de lucru necesare examinării	1.1. Condițiile de lucru sunt asigurate prin reglarea valorilor parametrilor de mediu la un nivel adecvat și adaptat cerințelor examinării. 1.2. Condițiile de lucru sunt îndeplinite prin îndepărtarea oricărei surse de zgomot sau perturbare fonică. 1.3. Verificarea îndeplinirii condițiilor de lucru este făcută cu atenție, ori de câte ori este nevoie, pentru asigurarea derulării normale a procesului de examinare. 1.4. Spațiile utilizate îndeplinesc toate cerințele necesare desfășurării activității.
2. Verifică aparatura poligraf	2.1. Aparatura respectă toate normele metodologiei poligraf. 2.2. Aparatura este verificată din punct de vedere tehnic conform specificului fiecărui tip de poligraf. 2.3. Aparatura este pregătită prin verificarea tuturor aspectelor relevante pentru desfășurarea procesului de examinare. 2.4. Eventualele disfuncționalități sesizate sunt remediate cu promptitudine. 2.5. Defecțiunile constatate sunt anunțate cu operativitate persoanelor abilitate în scopul înlăturării acestora.
3. Pregătește resursele materiale necesare	3.1. Documentele necesare examinării sunt pregătite cu grijă și verificate cu atenție din punct de vedere al tipului și conținutului acestora. 3.2. Sistemul de monitorizare audio-video pentru testare este verificat din punct de vedere al calității imaginii și al sunetului înregistrat. 3.3. Resursele materiale necesare sunt suficiente și adaptate activității de desfășurat.

Gama de variabile

Condiții de lucru: spațiu suficient, climat adecvat, confort, aparatură omologată, validată și atestată, izolare fonică, inexistența stimulilor externi de orice fel (vizuali, auditivi etc), iluminare adecvată, poziționarea optimă a subiectului astfel încât să existe un unghi de vedere cât mai larg asupra sa, etc
 Parametrii de mediu: temperatură, umiditate, microclimat etc.

Spații: laboratoare și camere special amenajate care să corespundă standardelor metodologice

Aparatura poligraf: aparate electromecanice, aparate computerizate cu licență și documente de import care să demonstreze proveniența (Lafayette, Stoelting, Axciton, Limestone, etc.)

Normele metodologice poligraf prevăd ca: toată aparatura sa fie omologată, validată și testată,

laboratorul unde are loc examinarea să întrunească toate criteriile metodologice (existența scaunului special, ambianță plăcută, luminozitate, condiții de microclimat etc.)

Aspecte relevante privind verificarea aparaturii poligraf: calibrarea aparatului poligraf în parametrii indicați de fabricant, funcționarea senzorilor, calitatea traseelor înregistrate, existența celor minim 4 canale de înregistrare pentru reacțiile fiziologice (respirația toracică și abdominală, tensiunea arterială brahială, activitatea electrodermală a pielii), existența opțională a canalelor auxiliare (puls, senzorul de mișcare), surse tampon de alimentare cu energie, legături de împământare, conexiunile electronice și mecanice ale sistemului, funcționarea softurilor, dezinfectarea senzorilor care vin în contact cu pielea subiectului, etc.

Disfuncționalități posibile: la poligraful electromecanic cerneala se usucă datorită lipsei capsurilor pentru penițe, aparatul nu e calibrat conform cerințelor, nu există suficientă hârtie pentru diagramă, canalele nu au fost închise și au primit șocuri electromecanice, la ambele tipuri de poligraf nu există împământare, aerul nu a fost scos din tuburile pneumografe, se pierde presiune de aer din tuburile pneumografe și din manșonul de tensiune, existența unor surse care pot interfera cu senzorii, etc

Documente necesare: solicitări de examinare, declarații, procese verbale, teste, materialele care au stat la baza informării și documentării, fotografii, schițe, etc.

Resurse materiale folosite: aplicații software, senzori, aparatură de monitorizare audio-video, microfon, poligraf computerizat, poligraf electro-mecanic, instrumente auxiliare pentru realizarea testelor specifice (aspectomat, magnetofon, casetofon, video), obiecte corp delict pentru prezentarea lor în cadrul testelor specifice etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- caracteristicile tehnice și funcționale ale aparaturii utilizate
- posibile defecțiuni, incidente care pot apărea și care trebuie remediate
- prevederile metodologice poligraf
- condițiile în care trebuie să se desfășoare o examinare poligraf.

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de a sesiza prompt eventualele disfuncționalități și defecțiuni ale aparaturii utilizate
- capacitatea de a remedia în timp util disfuncționalitățile sesizate
- capacitatea de analiză a detaliilor referitoare la aparatura utilizată
- capacitatea de a distinge între incidentele care țin de aparatură și cele care sunt de tip fiziologic
- rigurozitatea în pregătirea resurselor materiale necesare desfășurării procesului de examinare

UNITATEA 9

EFECTUAREA EXAMINĂRII PRE-TEST A SUBIECȚILOR

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf pentru conducerea examinării psihofiziologice prin discuția pretest.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Informează subiectul privind testarea	1.1. Informațiile furnizate cuprind toate aspectele relevante, esențiale și specifice prevăzute de metodologia poligraf. 1.2. Informațiile sunt furnizate sub forma unui instructaj teoretic conținând toate datele necesare privind testarea. 1.3. Informațiile sunt furnizate în scopul focalizării subiectului pe problematica investigată și a pregătirii acestuia pentru testare. 1.4. Informarea privind testarea se realizează respectându-se prezumția de nevinovăție a subiectului.
2. Verifică starea subiectului	2.1. Starea subiectului este verificată prin aplicarea unor metode specifice. 2.2. Verificarea stării subiectului este realizată cu obiectivitate, păstrând o atitudine neutră pe întreaga durată a procesului. 2.3. Informațiile generale și particulare privind subiectul sunt consemnate cu atenție în documentele specifice de înregistrare.
3. Realizează evaluarea comportamentală a subiectului	3.1. Subiectul este evaluat din punct de vedere comportamental prin analizarea atentă a aspectelor verbale și nonverbale manifestate de acesta pe tot parcursul examinării 3.2. Subiectul este evaluat prin metode specifice. 3.3. Evaluarea comportamentală a subiectului este realizată în mod nediscriminatoriu și fără prejudecăți. 3.4. Evaluarea este realizată în mod dinamic, prin raportarea și adaptarea permanentă a noilor elemente despre subiect la cele preexistente. 3.5. Evaluarea comportamentală este realizată prin coroborare cu abordarea numerică.
4. Prezintă întrebările testului	4.1. Întrebările testului sunt exprimate într-o manieră clară, concisă și la obiect, pentru focalizarea subiectului pe cauza cercetată și eliminarea aspectelor colaterale. 4.2. Întrebările testului sunt prezentate într-un limbaj accesibil, adaptat nivelului de înțelegere al subiectului și nu lasă loc la interpretări. 4.3. Ordinea de prezentare a întrebărilor respectă prevederile metodologice.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
5. Adaptează întrebările testului la specificul situației	5.1. Întrebările sunt adaptate din punct de vedere al conținutului, ori de câte ori este nevoie, în funcție de răspunsurile subiectului, pentru obținerea unui număr suficient de informații relevante. 5.2. Eventualele neînțelegeri sunt lămurite ori de câte ori este nevoie, prin furnizarea de explicații suplimentare și/sau reformularea întrebărilor adresate. 5.3. Întrebările testului sunt formulate/reformulate într-o formă adecvată care asigură calitatea rezultatelor înregistrate pe diagrame
6. Înregistrează datele preliminare	5.1. Datele preliminare sunt înregistrate cu rigurozitate, în conformitate cu prevederile metodologiei poligraf. 5.1. Varianta preliminară de răspuns la fiecare întrebare a testului este înregistrată cu atenție prin utilizarea tuturor formelor specifice necesare. 5.3. Acordul privind testul de aplicat este consemnat respectând libertatea de exprimare a subiectului.

Gama de variabile

Aspecte relevante privind testarea: respectarea legii, respectarea Drepturilor Omului, respectarea dreptului de a accepta/refuza examinarea, respectarea principiilor metodologiei poligraf, respectarea libertății persoanei de a-și prezenta punctul de vedere asupra faptei pentru care este cercetată, respectarea prezumției de nevinovăție etc.

Datele necesare privind testarea: informarea cu privire la laboratorul în care subiectul se află și cu privire la specialistul care va conduce examinarea, prezentarea calității de bănuț și a motivelor suspiciunilor, descrierea pașilor de parcurs, prezentarea principiului de funcționare a aparatului, completarea fișei personale și a fișei medicale, obținerea acordului neviciat al subiectului în privința examinării sau a refuzului pentru testare, explicarea problematicii emoțiilor, discutarea problematicii relevante (cauza cercetată), prezentarea, discutarea și revizuirea întrebărilor înainte de începerea efectivă a testării, discutarea modului în care se materializează rezultatele examinării etc.

Pregătirea subiectului: oferirea de către examinator a tuturor informațiilor necesare astfel încât, la final, subiectul să fie apt de testare și convins de precizia aparatului, să fie focalizat pe cauza de cercetat și eliberat de orice preocupare colaterală (acordarea unui timp suficient pentru discutarea problemelor relevante, posibilitatea subiectului de a explica amănunțit răspunsurile, demonstrarea înțelegerii procesului poligraf și crearea condițiilor de cooperare, discutarea oricăror nelămuriri ridicate de subiect etc.), verificarea percepției corecte a subiectului asupra informațiilor primite (obținerea feedbackului de la acesta prin atitudinea și poziția față de testare) etc.

Starea subiectului: normalitate psiho-fiziologică, stare de sănătate, ("apt pentru examinare"- subiectul nu se află sub influența vreunei substanțe sau medicament care să îi afecteze traseele, nu suferă de afecțiuni fizice/psihice grave, cronice, nu se află într-o stare de oboseală accentuată sau stres datorată unor anchete anterioare excesive, subiectul nu este minor, nu se află în stare de graviditate etc).

Metode specifice de verificare a stării subiectului: observare directă, interviu, dialog, analiza documentelor medicale care certifică o anumită afecțiune etc.

Informații generale privind subiectul (incluse în fișa individuală de anamneză): date de identificare,

locuri anterioare de muncă, părinți, studii, experiență, date despre familie etc.

Informații particulare:

- privind starea psihofiziologică a subiectului (incluse în fișa medicală): consum de droguri, de alcool, boli cronice cardiace sau respiratorii, starea de oboseală actuală, examinări poligraf anterioare, starea de sarcină etc.
- privind atitudinea față de testare (incluse în declarația de consimțământ sau procesul verbal de refuz): acord nevicat/refuz și motivul refuzului.

Documente specifice de înregistrare: fișa individuală de anamneză, fișa medicală, declarația de consimțământ, procesul verbal de refuz.

Aspecte verbale: intensitatea, tonalitatea, ritmul vocii, expresii, cuvinte folosite, cursivitate în expunere, capacitatea de argumentare, modalitatea prin care prezintă fapta pentru care este cercetat etc.

Aspecte nonverbale: expresii faciale, mișcări ale corpului, poziția, mișcări ale brațelor, picioarelor etc.

Metode specifice de evaluare comportamentală: observarea clinică, înregistrarea și analizarea reacțiilor verbale/nonverbale ale subiectului, stabilirea apartenenței lor la simptomatologia persoanei sincere sau la a celei nesincere, coroborarea tuturor informațiilor disponibile despre subiect, ajustarea portretului psihologic schițat înainte de examinare cu noi elemente apărute în timpul examinării pretest, atribuirea unei valori pozitive sau negative fiecărui aspect comportamental care îl privește pe subiect, însumarea acestor valori la final pentru a stabili care sunt cele predominante, identificarea tipologiei psihologice căreia subiectul îi aparține și anticiparea reacțiilor sale comportamentale și fiziologice, corelarea elementelor verbale cu cele nonverbale pentru a stabili dacă există o compatibilitate, o coerență, o unitate între acestea etc.

Abordarea numerică: cuantificarea reacțiilor fiziologice obținute pe diagramele poligraf prin tehnici de scorare specifice.

Problematica relevantă a cauzei: problematica care este verificată sub aspectul sincerității subiectului, cu ajutorul tehnicii poligraf

Aspecte colaterale: orice aspect care nu are legătură directă cu cauza cercetată și care poate genera reacții parazite

Întrebările testului: neutre, de control (exclusive, nonexclusive), simptomatice, relevante de sacrificiu, relevante, de control intern (teamă, speranță, de eroare) etc.

Ordinea întrebărilor: întrebarea relevantă de sacrificiu, întrebările de control intern, întrebările relevante, întrebările de control, întrebările neutre, întrebările simptomatice.

Prevederile metodologice se referă la ordinea de adresare a întrebărilor, tipurile de întrebări, tipurile de teste, persoanele prezente la testare, restricții etc.

Date preliminare: varianta preliminară de răspuns (afirmativă, negativă) la fiecare întrebare, ajustarea întrebărilor în funcție de răspunsul dat, de subiect, acordul scris (prin semnătură) al subiectului privind întrebările și opțiunea de răspuns etc.

Metodologia poligraf cu privire la înregistrarea datelor preliminare: motivul dezacordului, acordul nu este viciat (este liber consimțit).

Forme specifice de înregistrare a variantei de răspuns: în scris, formă electronică, înregistrare audio, înregistrare video.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare :

- psihologie umană (tipuri de personalități, temperamente, caractere, reacțiile umane în condiții de stres, comportament verbal-nonverbal)
- fiziologie, psihologie judiciară, psihopatologie, psihopatologie judiciară, psihofarmacologie
- tipologii de infractori și de victime
- metodologia poligraf

- statutul expertului poligraf, codul etic și deontologic
- principiile unei comunicări eficiente
- tehnici de interviu
- metode de evaluare comportamentală

La evaluare se urmărește:

- promptitudinea în sesizarea aspectelor relevante ale cauzei
- obiectivitatea în transmiterea informațiilor cu scopul focalizării subiectului pe problematica relevantă și a eliminării aspectelor colaterale
- capacitatea de menținere a neutralității și de acțiune în virtutea prezumției de nevinovăție
- atitudinea nondiscriminatorie și lipsită de prejudecăți
- capacitatea de evaluare comportamentală corectă, în acord cu situația reală, dublată de capacitatea de autoevaluare în paralel pentru buna derulare a examinării
- intuiția psihologică, empatia în relaționarea cu orice tip de subiect
- capacitate de transpunere în roluri, diferențiate în funcție de tipul subiectului
- capacitatea de control - autocontrol și de impunere atitudinală în fața subiectului
- capacitatea de comunicare persuasivă și eficientă
- imaginație controlată/dirijată, atenție distributivă, capacitatea de focalizare a atenției în evaluarea comportamentală a subiectului
- memorie de scurtă și lungă durată bine structurate, memorie asociativă pentru informarea subiectului privind testarea
- capacitatea de a formula întrebări clare, concise, lipsite de ambiguități
- fermitatea și obiectivitatea în lămurirea eventualelor neînțelegeri
- rigurozitatea înregistrării datelor preliminare , conform metodologiei poligraf

UNITATEA 10

EXAMINAREA SUBIECȚILOR CU AJUTORUL TEHNICII POLIGRAF

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf pentru efectuarea examinării psihofiziologice prin administrarea testelor alese.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Informează subiectul privind conduita sa pe durata examinării	1.1. Informațiile sunt transmise cu profesionalism, sub forma unui instructaj specific și se referă la toate aspectele relevante privind comportamentul subiectului în timpul examinării. 1.2. Informațiile sunt detaliate, clare și la obiect. 1.3. Eventualele nelămuriri sunt clarificate cu promptitudine, ori de câte ori este nevoie, prin adaptarea limbajului folosit la nivelul de înțelegere al subiectului.
2. Aplică testul de stimulare specifică	2.1. Testul de stimulare specifică este aplicat cu acuratețe în scopul obținerii unei mostre a ritmului fiziologic al subiectului în condiții de normalitate. 2.2. Testul de stimulare este aplicat cu atenție pentru pregătirea adecvată a subiectului în vederea examinării propriu-zise. 2.3. Testul de stimulare este aplicat adoptându-se maniera de lucru prevăzută de metodologia poligraf. 2.4. Testul este aplicat folosind aparatură omologată și asigurând toate condițiile specifice necesare pentru buna derulare a procesului.
3. Testează subiecții	3.1. Testele sunt administrate în funcție de complexitatea și natura problematicii cercetate. 3.2. Testele sunt administrate în funcție de caracteristicile subiectului. 3.3. Testele sunt administrate în corelație cu cauza de investigat. 3.4. Testele sunt administrate conform metodologiei poligraf pentru asigurarea calității și concludenței rezultatelor obținute. 3.5. Testele sunt administrate la intervale de timp adecvate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului de examinare 3.6. Testele sunt aplicate cu atenție, asigurându-se marcarea riguroasă a artefactelor pe diagrame. 3.7. Administrarea testelor corespunde normelor de standardizare, omologare și validare.

Elemente de competență	Criterii de realizare
4. Analizează rezultatul preliminar	4.1. Rezultatul preliminar este analizat cu discernământ prin corelarea tuturor elementelor relevante 4.2. Decizia privind administrarea de teste suplimentare este adoptată în funcție de concluzia analizării rezultatelor preliminare. 4.3. Decizia privind continuarea/sistarea examinării este luată respectându-se principiile obiectivității și neutralității.
5. Aplică teste suplimentare	5.1. Testele suplimentare sunt aplicate cu rigurozitate pentru elucidarea completă a rezultatului. 5.2. Aplicarea testelor suplimentare are în vedere obținerea unui număr suficient de detalii suplimentare în legătură cu cauza. 5.3. Testele suplimentare sunt aplicate cu flexibilitate în conformitate cu specificul situației. 5.4. Ordinea de administrare a testelor respectă prevederile metodologice.

Gama de variabile

Elemente relevante: informații privind senzorii aparatului, recomandări de evitare a mișcărilor corporale, de adoptare a unui comportament firesc, natural, sugestii legate de modalitatea subiectului de a răspunde la întrebări (care este momentul răspunsului, sub aspectul inteligibilității să existe o claritate a răspunsurilor, sub aspectul volumului să existe o fermitate a răspunsurilor), etc.

Testul de stimulare specifică: test de calibrare și control.

Pregătirea adecvată a subiectului: liniștire, întărirea încrederii în precizia aparatului și în calitatea procesului de examinare, încărcarea emoțională a subiectului (diminuarea sentimentului de teamă în cazul persoanelor nevinovate, întărirea sentimentului de teamă în cazul persoanelor vinovate).

Tipuri de teste folosite: toate testele standardizate și validate.

Aparatură folosită:

- poligraf electromecanic
- poligraf computerizat (Lafayette, Stoelting, Axciton, Limestone, etc)

Condiții specifice necesare:

- laboratoare și camere special amenajate care corespund standardelor metodologice impuse (climat, confort, temperatură adecvată, aparatură omologată, validată și atestată, izolare fonică, eliminarea stimulilor externi de orice fel).

- persoanele care participă la administrarea testelor: specialistul și subiectul.

Natura problematicii cercetate: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților, etc

Caracteristicile subiectului: nivel de educație, nivel de emotivitate, nivel de reactivitate fiziologică, tip de activitate profesională desfășurată etc.

Artefacte: tipuri de factori perturbatori, stimuli externi care afectează calitatea traseelor fiziologice (ex: zgomote, căscat, strănut, oftat, tuse, mișcări, contracții musculare etc).

Elemente relevante: reacțiile fiziologice înregistrate pe diagramă.

Concluzia rezultatelor preliminare: rezultat neconcludent, tentative de eludare a testului (mișcări intenționate, control respirator etc.), existența unor elemente perturbatoare (afecțiuni medicale nedeclarate, ingerarea de medicamente nedeclarate), etc.

Testele suplimentare: teste de elucidare și investigare specifică a cauzei, pentru elucidarea unor reacții fiziologice nefirești (ex: testul complexului de vinovăție, testul da, testul răspunsului mut, etc.), teste de sondare aprofundată a cauzei (ex: teste pentru identificarea locului în care sunt ascunse victime ale infracțiunii de omor, teste de verificare a gradului de implicare în comiterea faptei, teste pentru stabilirea cuantumului prejudiciului, teste pentru identificarea unor victime ale infracțiunilor, teste pentru identificarea obiectelor sustrase, teste pentru identificarea locului unde sunt ascunse obiectele corp delict, teste pentru stabilirea altor persoane care au participat la săvârșirea faptei, etc.); teste specifice (teste în care se folosesc stimuli vizuali - fotografii de persoane, de locuri, de obiecte dispărute - sau stimuli auditivi, prezentați subiectului cu ajutorul aspectomatului, casetofonului etc)

Ordinea de administrare a testelor: în funcție de planul de examinare al specialistului, în funcție de poziția subiectului față de problematica cazului cercetat, în funcție de rezultatele obținute în urma analizei preliminare, etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- metodologia poligraf
- modul de funcționare a poligrafului mecanic/computerizat
- modul de utilizare a aplicațiilor software
- fiziologia umană (analizatori, sistemul nervos central, sistemul nervos autonom, stocarea informațiilor în memorie, activarea sistemelor simpatic și parasimpatic),

La evaluare se urmărește:

- claritatea în informarea subiectului asupra comportamentului pe durata examinării
- capacitatea de administrare a testelor conform metodologiei poligraf
- acuratețea în aplicarea testului de stimulare specifică
- atenția în pregătirea subiectului pentru examinarea propriu-zisă
- adaptabilitatea în aplicarea testelor în raport de specificul situației
- rigurozitatea în marcarea artefactelor pe diagrame
- discernământul în analizarea rezultatelor preliminare ale examinării
- capacitatea de decizie corectă privind administrarea de teste suplimentare
- obiectivitate și neutralitate în adoptarea deciziilor privind sinceritatea subiectului
- flexibilitatea în aplicarea testelor suplimentare pentru obținerea unui număr suficient de detalii suplimentare
- capacitatea de control și autocontrol al emoțiilor, sentimentelor pentru buna desfășurarea a procesului de examinare efectivă.

UNITATEA 11

**INTERPRETAREA DIAGRAMELOR OBȚINUTE
CU AJUTORUL TEHNICII POLIGRAF**

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf pentru interpretarea diagramelor obținute în urma administrării testelor alese

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Analizează diagramele obținute	1.1. Diagramele sunt analizate cu atenție avându-se în vedere toate elementele înregistrate. 1.2. Diagramele sunt analizate cu rigurozitate, eliminându-se toate artefactele marcate în timpul testării. 1.3. Diagramele sunt analizate cu obiectivitate, identificându-se modelele de nesinceritate. 1.4. Diagramele sunt analizate cu conștiinciozitate identificându-se eventualele erori din timpul examinării poligraf.
2. Interpretează diagramele obținute	2.1. Diagramele obținute sunt interpretate respectându-se metodologia poligraf. 2.2. Diagramele obținute sunt interpretate și cuantificate prin aplicarea unor metode specifice. 2.3. Diagramele sunt interpretate cu atenție și rigurozitate, prin menținerea principiului neutralității.
3. Adoptă decizia preliminară privind sinceritatea subiectului	3.1. Decizia este luată cu obiectivitate prin coroborarea tuturor informațiilor disponibile. 3.2. Decizia este luată ținând cont de tipurile posibile de diagnostic. 3.3. Decizia asupra subiectului este fermă și bine fundamentată conducând la finalizarea examinării. 3.3. Decizia asupra subiectului este responsabilă, neechivocă și solid argumentată. 3.4. Pentru evitarea oricăror posibile incertitudini, decizia de nesinceritate a subiectului conduce în funcție de situația concretă, la abordarea subiectului printr-un interviu investigativ post-test.

Gama de variabile

Elemente înregistrate: calitatea și normalitatea traseelor pe toată durata testării, marcarea începutului și sfârșitului fiecărei diagrame, modul în care subiectul dă răspunsurile (intens/slab, ferm/ambiguu, scurt/prelung, cu latență/cu anticipare), reacțiile fiziologice apărute pe diagrama poligraf pe cele 5 trasee (respirație abdominală, respirație toracică, puls, tensiune arterială, rezistența galvanică a pielii), numărul artefactelor (incidente) marcate în timpul examinării, eventuale modificări de trasee sau artefacte nemarcate (stare de boală sau anormalitate a subiectului), intervale de minim 25

secunde între întrebări, eventuale schimbări în răspunsurile date de subiect față de cele anunțate în examinarea pretest, eventuale manopere de eludare a testului (modificări intenționate de ritm fiziologic cu scopul de a se sustrage detecției), unitatea dintre traseele tuturor diagramelor etc.

Artefacte: stimuli exteriori care pot afecta calitatea traseelor pe diagrama poligraf (zgomote perturbatoare, mișcări ale subiectului, strănut, căscat, oftat, tușit etc)

Modele de nesinceritate: diverse reacții ale sistemului nervos autonom, transpuse în plan fiziologic, care însoțesc răspunsurile de nesinceritate ale examinatului la întrebările-stimul transmise de examinator

Erori poligraf: rezultate din lipsa de experiență a examinatorului, pregătirea inadecvată a subiectului în discuția pretest, formularea eronată a întrebărilor, folosirea unor aparate care nu corespund metodologiei poligraf, erori în interpretarea datelor fiziologice din diagrame, etc.

Metodologia poligraf: interpretarea se realizează într-un spațiu distinct, separat de camera de examinare, interpretarea nu se realizează în prezența subiectului, etc.

Metode specifice de interpretare: aplicarea tehnicilor de scorare manuală (interpretarea comparativă a traseelor pentru fiecare diagramă în parte, interpretarea comparativă a fiecărei problematici specifice la nivelul tuturor diagramelor, cuantificarea reacțiilor prin atribuirea unei valori matematice fiecărui traseu și însumarea totală a valorilor), computerizată (Polyscore, Quest, Identifi, OSS, Rank, Zone, MGQT, etc), coroborarea rezultatelor scorării cu evaluarea clinică din discuția pretest (se compară reacțiile comportamentale manifestate de subiect pe parcursul întregii examinări cu rezultatele testelor poligraf pentru a se stabili dacă există unitate, coerență, compatibilitate între acestea), realizarea analizei comportamentale a subiectului pe parcursul examinării propriu-zise, etc.

Informații disponibile: datele fiziologice culese din diagrama poligraf și evaluarea comportamentală globală asupra subiectului

Tipuri posibile de diagnostic: sincer (cert negativ), nesincer (cert pozitiv), neconcludent (imposibilitatea examinatorului de a se pronunța și propunerea unei eventuale reexaminări)

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- modalități de identificare a modelelor de nesinceritate,
- modalitățile de interpretare, scorare a diagramelor,
- fiziologia umană,
- modalități de identificare a artefactelor

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de analiză riguroasă și obiectivă a diagramelor
- capacitatea de a identifica adevărata cauză care declanșează reacțiile de nesinceritate și modelele de minciună de pe diagrame
- rapiditatea de a lua o decizie corectă în ceea ce privește diagnosticul, rezultatul final, coroborând și sintetizând toate informațiile obținute până la acel moment (comportament verbal, nonverbal și datele fiziologice)
- capacitatea de a identifica eventualele erori din examinarea poligraf care ar fi putut genera reacții parazite

UNITATEA 12

REALIZAREA INTERVIULUI INVESTIGATIV POST-TEST

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf cu privire la conducerea interviului investigativ post-test și abordarea subiectului pe parcursul derulării acestuia.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Informează subiectul asupra rezultatului preliminar al examinării	1.1. Subiectul este informat cu claritate asupra rezultatului preliminar al examinării, în vederea efectuării unor verificări suplimentare privind cauza cercetată. 1.2. Subiectul este informat ori de câte ori este nevoie, în funcție de specificul situației. 1.3. Subiectul este informat cu profesionalism, în vederea evaluării comportamentale post test. 1.4. Informarea este realizată respectându-se metodologia poligraf.
2. Culege informații suplimentare privind cauza investigată	2.1. Informațiile suplimentare sunt culese prin aplicarea tehnicilor de investigare specifice. 2.2. Informațiile culese sunt suficiente și amănunțite permițând sondarea completă a adevărului despre cauză. 2.3. Informațiile sunt clare, concrete, la obiect și detaliate. 2.4. Culegerea de informații suplimentare se realizează cu respectarea procedurii standard.
3. Structurează informațiile culese	1.1. Informațiile sunt structurate având în vedere toate elementele relevante pentru cauza de cercetat. 1.2. Informațiile sunt structurate cu evidențierea tuturor aspectelor esențiale privind subiectul investigat. 1.3. Informațiile sunt structurate cu discernământ și obiectivitate în vederea efectuării expertizei asupra cauzei cercetate.

Gama de variabile

Verificări suplimentare: teste suplimentare care vizează amănunte despre arma crimei, locul unde a fost ascuns cadavrul, locul unde au fost ascunși banii, complicii, locul unde au fost ascunse obiectele provenite din sustrageri, motivele care au stat la baza comiterii faptei etc.)

Specificul situației: poziția subiectului față de comunicarea rezultatului (recunoaștere parțială, recunoaștere totală, negare, transferul vinovăției asupra altor persoane, etc).

Evaluarea comportamentală: analiza reacțiilor subiectului, a gradului de relevanță în explicațiile furnizate, a modului de raportare față de rezultatul comunicat, etc (în cazul existenței unor incertitudini, evaluarea comportamentală din discuția posttest poate conduce la infirmarea sau confirmarea părerii specialistului).

Metodologia poligraf: dreptul la informare a persoanei examinate în conformitate cu Drepturile Omului (acestea i se comunică rezultatele obținute în urma testării), argumentarea de către specialist

a concluziei comunicate, ascultarea subiectului cu privire la poziția sa față de cauză și față de rezultatul comunicat, oferirea de explicații tuturor problemelor ridicate de subiect, în situația apariției unor noi informații sau în situația schimbării de atitudine a subiectului față de cauză, se poate proceda la un nou test de verificare a veridicității în declarații.

Tehnici de investigare specifice: tehnici de interogare, tehnici de ascultare, tehnici de abordare a comportamentului uman în ideea obținerii unor recunoașteri, etc.

Procedură standard: subiectul certifică prin intermediul semnăturii încheierea examinării și faptul că nu au existat amenințări/atingeri ale persoanei sale, nu i s-au făcut promisiuni legate de examinare, a fost bine tratat etc.).

Elemente relevante pentru cauza de cercetat: autorul faptei, complicii, quantumul prejudiciului, locul în care au fost ascunse obiectele sustrate, aspecte suplimentare privind cauza relevată în urma interviului investigativ post-test, motivul comiterii faptei etc.

Aspecte esențiale pentru subiectul investigat: comportamentul verbal/nonverbal al subiectului pe parcursul examinării (evaluat ca fiind sincer sau nesincer), comportamentul verbal/nonverbal din timpul interviului investigativ post-test (evaluat ca fiind sincer sau nesincer) coroborate cu interpretarea reacțiilor psiho-fiziologice din diagramele poligraf etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- tehnicile de interogare,
- metode de abordare a comportamentului uman în ideea obținerii unor recunoașteri,
- tehnici de ascultare
- tipuri de teste suplimentare

La evaluare se urmărește:

- claritatea și profesionalismul în informarea subiectului privind rezultatul examinării poligraf
- capacitatea de aplicare a tehnicilor de investigare specifice pentru culegerea unor informații suplimentare
- capacitatea de evaluare corectă a comportamentului subiectului din discuția post-test
- rapiditatea în conexiuni, promptitudinea de a lua decizii corecte, valide în raport cu situația dată
- capacitatea de control și autocontrol al emoțiilor și sentimentelor pe parcursul derulării interviului investigativ post-test
- abilitatea de comunicare persuasivă
- capacitatea de reglare a propriei conduite și a conduitei subiectului din punct de vedere emoțional în timpul culegerii de informații privind cauza investigată
- discernământul în sintetizarea informațiilor culese, cu extragerea elementelor esențiale, relevante privind cauza cercetată și subiectul investigat

UNITATEA 13

EFECTUAREA EXPERTIZEI ASUPRA CAUZEI CERCETATE

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf cu privire la modul de analizare a informațiilor obținute, adoptarea deciziei finale privind cauza și redactarea concluziilor referitoare la persoana examinată printr-un raport de expertiză care va fi înmânat solicitantului

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Analizează informațiile obținute în procesul de examinare poligraf	1.1. Informațiile sunt analizate cu atenție, avându-se în vedere toate aspectele esențiale obținute pe parcursul examinării și al interviului investigativ post-test. 1.2. Informațiile sunt analizate cu obiectivitate și neutralitate. 1.3. Informațiile sunt analizate cu responsabilitate pentru adoptarea unei decizii finale structurate, nuanțate și valide asupra subiectului.
2. Adoptă decizia finală privind sinceritatea subiectului	2.1. Decizia finală este adoptată prin coroborarea tuturor informațiilor obținute. 2.2. Decizia finală este responsabilă, imparțială și corectă. 2.3. Decizia finală este luată cu acuratețe și exactitate în urma analizei complexe a rezultatelor examinării. 2.4. Toate dovezile care conduc la decizia finală sunt clare și precise astfel încât să poată fi studiate cu ușurință de către orice alt examinator. 2.5. Decizia finală privind sinceritatea subiectului este luată în conformitate cu prevederile metodologiei poligraf și ale codului deontologic.
3. Redactează raportul de expertiză	2.1. Forma de redactare a raportului de expertiză corespunde normelor metodologice poligraf. 2.2. Raportul de expertiză îndeplinește condițiile de formă și fond prevăzute de legislația în vigoare. 2.3. Raportul de expertiză este redactat într-o manieră clară, obiectivă, prin utilizarea unui limbaj accesibil. 2.4. Raportul de expertiză conține toate informațiile generale și specifice necesare.

Gama de variabile

Dovezi privind examinarea: înregistrări scrise, înregistrări audio-video, însemnări proprii ale specialistului.

Prevederile metodologiei poligraf și ale codului deontologic: evitarea în raportul de expertiză a oricăror aprecieri sau deducții logice care depășesc obiectul solicitării formulate; menținerea

incoruptibilității și a integrității morale a specialistului etc.

Normele metodologiei poligraf: folosirea termenilor uzuali, utilizarea unui limbaj fără echivoc, care nu dă naștere la interpretări.

Condițiile legislației în vigoare: raportul de expertiză este redactat în scris numai de către specialist și respectă structura standard incluzând toate informațiile necesare.

Informații generale: datele de identificare ale solicitantului examinării, data efectuării examinării, numele și prenumele specialistului poligraf, datele de identificare ale laboratorului autorizat care a efectuat examinarea, data întocmirii raportului de expertiză, datele de identificare ale subiectului examinat.

Informații specifice: motivele pentru care a fost solicitată examinarea și specificarea cauzei cercetate, date despre îndeplinirea prevederilor metodologice referitoare la informarea subiectului, declarația de consimțământ la examinare, aducerea la cunoștință a întrebărilor, specificarea întrebărilor relevante și a opțiunilor de răspuns ale subiectului, menționarea tipului de test efectuat și a numărului de teste administrate, eventuale mențiuni făcute de subiect vis-a-vis de cauză înainte de test sau după comunicarea rezultatului, interpretarea specialistului asupra comportamentului subiectului pe parcursul examinării, rezultatul interpretării răspunsurilor date de subiect la întrebările relevante ale cauzei, evaluarea subiectului sub aspectul sincerității, demonstrarea modului în care s-a ajuns la concluzia finală, prezentarea concluziei finale, semnătura specialistului.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- legislația în vigoare
- cerințele de formă și conținut ale raportului de expertiză
- normele de exprimare în limbajul scris la redactarea rapoartelor de expertiză

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de analiză a informațiilor în scopul adoptării deciziei finale privind sinceritatea subiectului
- imparțialitatea și corectitudinea în adoptarea deciziilor privind sinceritatea subiectului
- capacitatea de a redacta concluziile în cadrul raportului de expertiză într-o formă obiectivă, succintă, clară, inteligibilă
- capacitatea de a exprima propria opinie într-o formă accesibilă pentru solicitant

UNITATEA 14

ASISTAREA SOLICITANTULUI PRIVIND CAUZA CERCETATĂ

Descriere

Unitatea se referă la competența necesară specialistului poligraf cu privire la modul de transmitere a rezultatului către solicitant, recomandările și sugestiile pe care acesta le face solicitantului în scop ameliorativ.

Elemente de competență	Criterii de realizare
1. Prezintă solicitantului rezultatul examinării	1.1.Rezultatul este comunicat prin intermediul unor metode specifice. 1.2.Informațiile privind rezultatul examinării psiho-fiziologice sunt suficiente, relevante și concludente. 1.3.Informațiile sunt furnizate în termenul prestabilit permițând utilizarea în timp util a acestora de către solicitant. 1.4.Concluziile raportului de expertiză sunt confidențiale, aparținând exclusiv solicitantului. 1.5.Rezultatul examinării este prezentat în timp util, respectându-se termenele prestabilite de comun acord cu solicitantul.
2. Acordă asistență de specialitate	2.1.Asistența de specialitate este acordată prin forme variate, adaptate situației concrete și în corelație cu caracteristicile solicitantului. 2.2.Asistența de specialitate este acordată în funcție de momentul investigării cauzei cercetate și scopul urmărit. 2.3.Soluțiile pentru rezolvarea diverselor situații sunt oferite în limita competenței, în funcție de natura cauzei cercetate. 2.4.Soluțiile sunt propuse cu realism, conform legislației în vigoare, pentru susținerea clientului în adoptarea de decizii avantajoase. 2.5.Recomandările sunt formulate cu profesionalism, în vederea eficientizării activității beneficiarului privind cauza cercetată.

Gama de variabile

Solicitantul: persoana abilitată să intre în posesia raportului de expertiză, persoana examinată, beneficiarul, diverse instituții, autorități, etc

Metode specifice de informare: raport de expertiză scris, discuție directă etc.

Rezultatul: concluziile privind subiectul- sincer, nesincer, neconcludent

Informații relevante: date suplimentare referitoare la expertiză sau examinare, date referitoare la metodologia poligraf, proceduri, interpretări comportamentale etc.

Asistență de specialitate: formularea unor recomandări în ceea ce privește subiectul examinat, formularea unor sugestii privind procedurile de prevenire a unor fapte similare, propunerea de soluții

specifice, acordarea de consultanță pe domeniu (ex: folosirea legală a rezultatelor examinărilor poligraf), furnizarea unor explicații de specialitate, a unei păreri autorizate privind expertiza poligraf dacă specialistul poligraf este solicitat / audiat ca martor în instanță sau ca și consultant de specialitate, etc.

Forme de acordare a asistenței de specialitate: furnizarea suportului informațional, susținere morală, depunere de mărturie în instanță, furnizarea unei opinii autorizate în instanță, etc.

Caracteristicile solicitantului: gradul de disponibilitate în a-și rezolva problemele, nivel de instruire, nivel de inteligență, motivație, implicare, etc

Momentul investigării cauzei: etapa preliminară (culegere de informații, planificarea strategiei de lucru), etapa finală (formularea și comunicarea concluziilor etc.).

Scopul urmărit: identificarea nevoilor solicitantului (nevoia de gestionare adecvată a resurselor umane, nevoia de identificare a posibililor făptași, nevoia de identificare a locurilor prin care se pot efectua sustrageri și a modalităților de sustragere, nevoia de prevenție, nevoia de rezolvare a unor situații problematice sau conflictuale, nevoia de eficientizare a activităților desfășurate de angajați la locul de muncă, etc.), lămurirea solicitantului cu privire la metodologia poligraf, eficientizarea derulării procesului de examinare (transpunerea de comun acord cu solicitantul a problematicii de investigat în întrebări concrete, stabilirea de comun acord a calendarului cu programarea examinărilor), comunicarea concluziilor etc.

Natura cauzei de cercetat: săvârșirea unei infracțiuni, crearea de prejudicii, obținerea de avize, scurgere de informații confidențiale, ocuparea unui post sau unei funcții, angajare, loialitate față de angajator, verificarea unor afirmații sau poziții exprimate verbal sau în scris, verificarea corectitudinii în administrarea și manipularea de valori materiale, prevenție, inocentarea subiecților, etc

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele necesare se referă la:

- metode specifice de informare privind rezultatul examinării poligraf
- forme de acordare a asistenței de specialitate
- legislație specifică
- informațiile relevante privind cauza cercetată
- tehnici de comunicare

La evaluare se urmărește:

- obiectivitatea, conciziunea, claritatea în transmiterea informațiilor privind rezultatul examinării
- capacitatea de a respecta, de a se încadra în termenele prestabilite
- păstrarea confidențialității și discreției asupra persoanelor examinate, asupra rezultatelor obținute, asupra solicitantului, conform codului deontologic
- capacitatea de a formula sugestii și recomandări adaptate specificului situației
- realismul soluțiilor propuse solicitantului în scopul eficientizării activității sale